

Dnei Viorica Dumbrăveanu
Ministru al Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Copie: Dnei Liliana Iaconi
Secretar general al Guvernului

Copie: Dnei Zinaida Greceanîi
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Copie: Dnei Elena Bacalu
Președintele comisiei parlamentare protecție socială și familie

Doamnă ministru,

Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) a examinat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative, propus pentru consultări publice pe particip.gov.md până la data de 12.03.2020 <http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=7173>, și își expune opinia că modificările propuse la Art. I, din varianta actuală a proiectului de lege, nu pot fi acceptate din următoarele considerente:

- argumentul invocat de Nota informativă precum că *"Cheltuielile necesare pentru încadrarea acestei categorii în SAOAM vor fi acoperite din contul și în limita transferurilor de la bugetul de stat pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern în conformitate cu prevederile articolului 9 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală "* este formulat ambiguu și contradictoriu pentru a justifica modificările ce se propun la Art. I din proiectul de lege;
- proiectul de lege nu conține nici o normă juridică prin care, la stabilirea sumei transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală (FAOAM), Guvernul ar urma să prevadă, suplimentar la suma aprobată a transferurilor din bugetul de stat în FAOAM pentru anul precedent (indexată cu indicele prețurilor de consum pentru anul precedent), și mijloace financiare pentru asigurarea noilor categorii de persoane neangajate care se propun la Art. I al proiectului de lege;
- nota informativă conține și standarde duble, deoarece în cazul modificărilor propuse la Art. II din proiectul de lege se prezintă, cu exactitate, numărul beneficiarilor de alocații lunare de stat și suma mijloacelor financiare necesare care urmează a fi alocate suplimentar din bugetul de stat ca urmare a modificărilor legislative – calcule ce lipsesc completamente în cazul modificărilor propuse la Art. I din proiectul de lege.

Este defectuoasă și practica de majorare a numărului de persoane neangajate, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, fără a avea prevăzute norme legislative prin care în bugetul de stat ar fi garantate mijloacele financiare necesare pentru acoperirea cheltuielilor pentru serviciile medicale conform Programului unic al AOAM. Menționăm că doar prin majorarea numărului și a categoriilor de persoane pentru care Guvernul are calitatea de asigurat nu se asigură protecția acestora față de riscurile financiare asociate cu serviciile de sănătate. Numărul de persoane asigurate de Guvern este în continuă creștere, de la 1.579.944 de persoane în anul 2014 până la 1.712.875 în anul 2018, dar costul pachetului de servicii medicale care trebuie să fie acordat acestui număr sporit de persoane nu este acoperit financiar din bugetul de stat. Pentru orice majorare a numărului de beneficiari de servicii trebuie prevăzute și mijloacele financiare care să acopere costul serviciilor. În anul 2018 transferurile cu destinație generală de la bugetul de stat în FAOAM pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern (1712,9 mii de persoane) au constituit 2 634,2 milioane lei, ceea ce a alcătuit 1538 lei per persoană. La rândul său, contribuția angajaților și angajatorilor în FAOAM a constituit 4582 lei per persoană. În ultimii ani, datorită faptului că Guvernul nu acoperă în totalitate costurile serviciilor medicale acordate persoanelor neangajate, pentru care are calitatea de asigurat, este afectat accesul și calitatea serviciilor medicale pentru toate persoanele asigurate. Astfel persoanele asigurate sunt forțate să renunțe la serviciile medicale de care au nevoie sau achită din buzunar costul acestora. Inechitățile în distribuția finanțării pachetului de servicii medicale rezultă cu faptul că angajații și angajatorii suportă povara financiară pentru acoperirea cheltuielilor pachetului de servicii destinat persoanelor pentru care Guvernul nu alocă bani suficienți. De asemenea, instituțiile medico-sanitare publice sunt impuse să facă față presiunilor pachetului de servicii medicale neacoperit financiar, ceea ce influențează negativ calitatea serviciilor medicale prestate, satisfacția personalului medical și a persoanelor asigurate. Toate aceste probleme pun în pericol durabilitatea sistemului de asigurare obligatorie de asistență medicală, concomitent crește insatisfacția populației de polița de asigurare medicală și în societate se discută tot mai multe propuneri de fragmentare a FOAM și/sau de renunțare la principiul solidarității AOAM.

Obiecțiile invocate ne justifică să solicităm Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale evitarea politicilor de asigurare cu servicii medicale în cadrul AOAM care nu sunt susținute cu mijloace financiare pentru acoperirea costului acestora. Sunt de evitat orice declarații privind gratuitatea serviciilor medicale în baza poliței de asigurare medicală, dacă nu au fost identificate și mijloacele financiare necesare. Se impune imperios asigurarea distribuirii echitabile a sarcinii de finanțare: între Guvern, care are calitatea de asigurat pentru persoanele neangajate, și persoanele angajate și patron, precum și alte persoane obligate prin lege să se asigure în mod individual.

Centrul PAS consideră importantă asigurarea medicală a veteranilor de război și susține că este de datoria statului să-și onoreze eroii, inclusiv prin politici de protecție față de riscurile financiare asociate cu serviciile de sănătate. Veteranii de război și-au îndeplinit conștiincios și cu dedicație datoria față de țară, atunci când au fost chemați la arme. Statul,

însă, trebuie să acorde acest drept, având prevăzute în bugetul de stat și mijloacele necesare.

Pentru evitarea riscului de neacoperire a cheltuielilor pentru încadrarea în sistemul AOAM a categoriilor de persoane menționate la Art. I din proiectul de lege, propunem modificarea Art. III. precum urmează: "(3) la calcularea sumei transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală Guvernul va prevedea mijloace financiare suplimentare necesare realizării Art. I din prezenta lege."

Totodată, insistăm ca Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să modifice Nota informativă și să prezinte calcule complete și exacte cu referire la mijloacele financiare care urmează a fi alocate suplimentar din bugetul de stat începând cu 1 iulie 2020 pentru realizarea prevederilor din Art. I. al proiectului de lege. Insistăm asupra includerii în Nota informativă a acestor calcule pentru că ministrul apărării a declarat în public că statul va aloca câte 4000 lei pentru fiecare din cei 5000 de veterani de război pentru asigurarea obligatorie de asistență medicală (minutele 2:12:23 – 2:12:46 <https://www.privesc.eu/Arhiva/90202/Protestul-veteranilor-de-razboi>). Menționăm că aceste declarații nu corespund realității, deoarece suma transferurilor din bugetul de stat către în FAOAM per persoană asigurată de Guvern este de câteva ori mai mică, și a constituit doar 1538 lei în anul 2018. Dacă luăm în considerare această sumă, atunci impactul financiar al prevederilor Art.I. din acest proiect de lege ar constitui 7 690 000 lei (5000 veterani de război x 1538 lei). Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale trebuie să calculeze impactul financiar în conformitate suma transferurilor din bugetul de stat per persoană asigurată pentru anul 2020, inclusiv numărul de veterani, și să prezinte estimările respective în Nota informativă.

Dat fiind faptul că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu a respectat termenul consultare publică a proiectului de act normativ, care a fost anunțat pe particip.gov.md până la data de 12 martie 2020 și a promovat acest proiect de lege în ședința Guvernului din 04 martie curent, Centrul PAS transmite în copie această scrisoare conducerii Cancelariei de stat și Parlamentului Republicii Moldova.

Semnat,

Director, Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS)